

č. 2 zák. čl. XLI:1914 návrh obžalovaných na provedení důkazu pravdy trestními spisy proti hlavnímu soukromému žalobci. **O d v o l a c í s o u d** zaujal v tomto směru totéž stanovisko.

N e j v y š š í s o u d zmateční stížnost obžalovaných zamítl.

Z d ů v o d ů:

Věcný zmatek podle § 385 č. 1 a), c), správně jen podle č. 1 c) tr. ř., spatřují stěžovatelé v tom, že byl porušen zákon v ustanovení § 15 č. 2 zák. čl. XLI:1914 tím, že nabízený důkaz pravdy spisy Tk V 212/30 krajského soudu v Báňské Bystřici a výslechem svědků v této věci slyšených nebyl připuštěn, ačkoli v době, kdy závadný článek byl uveřejněn, ono trestní řízení dosud nebylo skončeno. Zmateční stížnosti nelze přiznati oprávnění. Soud odvolací zjistil, že trestní řízení, vedené proti hlavnímu soukromému žalobci u krajského soudu v Banské Bystrici pod číslem Tk V 212/30 pro přečin rušení obecného míru a mající za předmět některé výroky, pojaté i do závadného článku, bylo sice skončeno pravoplatným osvobozujícím rozsudkem, že však v době uveřejnění závadného článku toto trestní řízení dosud pravoplatně skončeno nebylo. Zmateční stížnost zastává zřejmě právní názor, který nejvyšší soud vyslovil v rozhodnutí Zm III 1167/26, totiž, že důkaz pravdy podle citovaného místa zákonného jest vyloučen jen tenkrát, když zastavující usnesení nebo osvobozující rozsudek byl vydán dříve, než se stala pomluva, kteráž podmínka v souzeném případě splněna není. Nejvyšší soud však odchýlně od tohoto právního názoru, založeného na výkladu slovního znění § 15 č. 2 («týká se vydal») dospívá k závěru, že důkaz pravdy je podle § 15 č. 2 vyloučen i v případě, když zastavující usnesení nebo osvobozující rozsudek byl vydán po spáchání pomluvy. Stalo se tak v této úvaze: Jak plyne ze srovnání § 27 a § 13 zák. čl. XLI:1914, jest důvodem přerušení trestního řízení, jež nařizuje § 27, aby o téže otázce nebyla vedena dvě samostatná trestní řízení. Jinak by se mohlo státi, že jeden soud zastaví trestní řízení neb osvobodí obžalovaného proto, že čin nespáchal, kdežto druhý soud, rozhodující o pomluvě, by mohl vyříknouti, že uražený onen čin spáchal. Zákon trvá na závazné moci rei iudicatae, ať rozhodnutí se stalo zastavujícím usnesením neb osvobozujícím rozsudkem, a nedovoluje předpisem § 15 č. 2 cit. zák., aby se soud rozhodující o pomluvě znova obíral věcí, kterou jiný soud věcně již pravoplatně rozhodl. Soud odvolací tedy správně přihlížel k závazné moci rei iudicatae a rozhodl po zákonu, že důkaz pravdy jest ve smyslu § 15 č. 2 zák. čl. XLI:1914 vyloučen i tenkrát, když pravoplatný osvobozující rozsudek byl vynesena po spáchání pomluvy.

Čís. 4544.

Zmateční stížnost musí býti opovězena ve třídenní lhůtě § 284 tr. ř.; přímé provedení zmateční stížnosti bez předchozího opovězení jest přípustné jen v této lhůtě.

(Rozh. ze dne 24. listopadu 1932, Zm II 424/31.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl v neveřejném zasedání zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu trestního v Brně ze dne 21. října 1931, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem podle § 15 čís. 3 zák. na ochr. republiky.

Důvody:

Rozsudek vyneseny v nepřítomnosti obžalovaného byl mu doručen dne 17. listopadu 1931. Obžalovaný podal proti tomuto rozsudku dne 25. listopadu 1931 přímo provedení zmateční stížnosti, aniž ji dříve opověděl. Z doslovu § 284 tr. ř., najmě z kategorického příkazu první i druhé věty jeho prvního odstavce »zmateční stížnost budiž ohlášena do tří dnů«, z doslovu § 285 tr. ř., najmě z ustanovení, že stěžovatel má právo do osmi dnů po ohlášení podati provedení důvodů své stížnosti, a z ustanovení § 1 čís. 1 nov. čís. 3/1878, že je zmateční stížnost zamítnouti, byla-li opověď podána opožděně, nepochybně vyplývá, že zmateční stížnost musí býti nejprve včas ohlášena. Správnosti tohoto stanoviska nasvědčuje i úvaha, že provedení zmateční stížnosti není svébytným oprávněným prostředkem, nýbrž jen — podle okolností i vůbec postradatelným — doplňkem opovězení zmateční stížnosti; proto také novela čís. 3/1878 posuzuje podmínky pro zamítnutí zmateční stížnosti již soudem první stolice podle náležitostí její opovědi. Jest ovšem připustiti, že stěžovateli bylo volno zmateční stížnost provést i bez předchozího opovězení, ano její provedení obsahuje v sobě implicate i její opověď, byl však povinen tak učiniti v téže lhůtě, která je stanovena v § 284 tr. ř. pro ohlášení zmateční stížnosti. Jen, kdyby byl zmateční stížnost v této lhůtě opověděl, měl by lhůtu dalších osmi dnů k jejímu provedení. Z těchto úvah vyplývá, že zmateční stížnost musí býti v třídní lhůtě § 284 tr. ř. ohlášena; přímé provedení zmateční stížnosti bez předchozího opovězení jest přípustné jen v této lhůtě. Poněvadž v souzeném případě nebyla zmateční stížnost v této lhůtě, tedy nejpozději 20. listopadu 1931 ani opovězena ani přímo provedena, nelze přihlížeti k jejímu provedení, třebaže podanému osmý den po doručení kontumačního rozsudku (§ 284 odst. 1 věta 2, § 285 tr. ř.; § 1 č. 1 nov. čís. 3/1878).

Čís. 4545.

Oprávněnost postupu podle § 363 čís. 4 tr. ř. jest posuzovati podle stavu věci, kdy postup ten byl zahájen; nezáleží proto na tom, že to, co pak krajský soud vzal za prokázáno, nebylo zločinem.

(Rozh. ze dne 25. listopadu 1932, Zm II 429/31.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl po ústním líčení zmateční stížnost obžalované do rozsudku krajského soudu v Moravské Ostravě ze dne 10. listopadu 1931, jímž byla stěžovatelka uznána vinnou přestupkem krádeže podle § 460 tr. zák.

Důvody:

Zmateční stížnost napadá rozsudek zmatečným důvodem podle čís. 9 a 10, správně jen podle čís. 9 b) § 281 tr. ř., ana prý byla porušena zásada »ne bis in idem«. Skutkový podklad jest tento: Dne 12. září 1929